

Jūsu un jūsu mazuļa aizsardzība

Jūsu pirmā pirmsdzemdību konsultācija

Latvian translation of *Protecting you and your baby. Your first antenatal visit.*

Šī brošūra jūs informē par asinsanalīzēm, kas parasti tiek veiktas jūsu pirmajā ārsta konsultācijā pirms dzemdībām. Analīžu mērķis ir noskaidrot, kādas veselības problēmas var ietekmēt jūsu grūtniecības gaitu, ja tās netiktu savlaicīgi konstatētas un ārstētas. Pietiek ar vienu asins paraugu, lai veiktu visas sešas analīzes.

Ja jums ir kādi jautājumi par šīm analīzēm, lūdzam jūs aprunāties ar kādu no pirmsdzemdību centra ārstiem vai vecmātēm.

Visas analīzes un to rezultāti ir konfidenciāli. Profesionāļi, kas rūpējas par jums jūsu grūtniecības laikā, parādīs jums analīžu rezultātus jūsu nākamajā pirmsdzemdību pārbaudē pie ārsta. Ja tas nav noticis, palūdziet, lai viņi tos jums parāda.

Ja kādai no jūsu analīzēm rezultāts ir pozitīvs, jums tiks doti ieteikumi, piedāvāta palīdzība, attiecīga ārstēšana un kopšana. Jums piedāvātās ārstēšanas mērķis ir rūpēties par jūsu un jūsu bērna veselību. Jums tiks piedāvāti medikamenti, kuru iedarbība būs iespējami saudzīga un droša.

Pirms asinsanalīžu veikšanas jums jautās, vai piekrītat tās veikt. Jūs drīkstat atteikties no visu vai atsevišķu analīžu veikšanas. Tomēr jums jāatceras, ka tās ir parastas analīzes, kas tiek veiktas, lai sargātu jūsu

un jūsu bērna veselību, un mēs jums iesakām tām piekrist.

Pilna asins aina/hemoglobīna līmenis

Šīs asinsanalīzes galvenais mērķis ir pārbaudīt, vai jums nav anēmija (mazasinība).

Anēmijas gadījumā jūs vairāk nogurstat un jums ir grūtāk pārciest asins zaudēšanu dzemdībās. Anēmijas ārstēšana ir vienkārša un droša.

Asinsgrupa

Šī analīze konstatē, kāda ir jūsu asinsgrupa. Tas ir svarīgi asins pārliešanas nepieciešamības gadījumā. Tā arī uzrāda, vai jūsu rēzus faktors ir negatīvs vai pozitīvs.

- Aptuveni vienai no sešām mātēm rēzus faktors ir negatīvs. Mātēm, kurām ir negatīvs rēzus faktors, būs nepieciešama anti-D injekcija, ja pastāv spontānā aborta draudi vai ja grūtniecības laikā ir gūta kāda trauma vēdera apvidū.
- Mātēm ar negatīvu rēzus faktoru būs nepieciešama anti-D injekcija arī pēc dzemdībām, ja bērniņam būs pozitīvs rēzus faktors; tas pasargās viņu bērniņu no anēmijas un dzeltenās kaites.

Masaliņas

Šī analīze konstatē, vai esat imūna pret rubellas vīrusu (masaliņām). Vairums pieaugušo Ziemeļīrijā ir imūni pret to, bet ja jūs tāda neesat, tad jums būtu jācenšas izvairīties no saskarsmes ar ikvienu, kurš slimo ar masaliņām.

Ja esat nonākusi saskarsmē ar kādu, kurš ir inficēts ar šo vīrusu, tad jums ir nekavējoties jāaprunājas par to ar savu ārstu. Asinsanalīzes uzrādīs, vai esat inficēta.

- Inficēšanās ar masaliņām agrīnā grūtniecības stadijā var nopietni kaitēt jūsu gaidāmajam bērniņam.
- Ja esat inficējusies ar rubellas vīrusu agrīnā grūtniecības stadijā, jūsu ārsts apspriedīs ar jums radušos situāciju. Ja neesat imūna pret rubellas vīrusu, jums vajadzētu iespējami ātrāk pēc jūsu bērniņa nākšanas pasaulē saņemt MMR vakcīnu, lai pasargātu sevi turpmāko grūtniecību gadījumos.

Sifiliss

Šī asinsanalīze ir nepieciešama, lai konstatētu, vai jums nav sifiliss, seksuāli transmisīva infekcija (STI), kas Ziemeļīrijā nav īpaši izplatīta.

- Var slimot ar sifilisu, nemaz to nezinot.
- Sifiliss var nopietni kaitēt jūsu mazulim, jums var draudēt spontānais aborts, un jūsu bērniņš var piedzimt nedzīvs, ja šī slimība jūsu grūtniecības laikā netiek ārstēta.
- Ja šīs analīzes rezultāts ir pozitīvs, jums tiks ieteikts ārstēt šo slimību ar antibiotikām, kas nenodarīs ļaunu jūsu bērniņam.

Hepatīts B

Šī analīze konstatē, vai jums nav hepatīts B, vīruss, kurš var izraisīt aknu slimības.

- Ja esat šī vīrusa nēsātāja vai arī esat inficējusies grūtniecības laikā, arī jūsu bērniņš var ar to inficēties.
- Nepieciešamības gadījumā jūsu bērniņu dzemdību laikā var vakcinēt, lai samazinātu inficēšanās risku.
- Jums tiks doti arī padomi turpmākajai ārstēšanai.

Hepatīts B nav izplatīts Ziemeļīrijā, tas ir daudz biežāk konstatēts ārpus Eiropas, īpaši Dienvidaustrumāzijā un Tālajos Austrumos. Cilvēki, kuri ir dzīvojuši šajos rajonos, nereti ir šī vīrusa nēsātāji, un viņi var būt to ieguvuši jebkurā savas dzīves posmā, ieskaitot savas piedzimšanas brīdī. Šo slimību var iegūt arī seksuālo attiecību ceļā, kā arī injicējot narkotikas.

HIV

Šī analīze konstatē vīrusu, kurš izraisa AIDS.

- Ja esat inficējusies ar HIV, jūs varat nodot šo infekciju savam mazulim gan grūtniecības laikā, gan dzemdībās, gan arī pēc tam – barojot mazuli ar krūti.
- Ja esat inficējusies ar HIV, gan jūs, gan jūsu bērniņš var saņemt atbilstošu ārstēšanu un aprūpi, ieskaitot īpašas zāles, lai samazinātu jūsu bērniņa inficēšanās risku.
- Šī ārstēšana palīdz jums aizsargāt gan savu, gan sava mazuļa veselību.
- Iespējams, ka jums tiks ieteikts veikt savlaicīgi iepļānotu ķeizargrieziena operāciju, kā arī nebarot bērniņu ar krūti.

Riska faktori HIV un hepatīta B gadījumā

Daudzi cilvēki, paši to nezinot, ir bijuši pakļauti riskam inficēties ar HIV un hepatītu B.

Risks inficēties ar HIV ir lielāks, ja jums vai kādam no jūsu seksuālajiem partneriem ir:

- bijis neaizsargāts sekss;
- bijuši daudzi seksuālie partneri;
- bijušas homoseksuāli intīmas attiecības;
- gadījies kļūt par izvarošanas upuri;
- gadījies injicēt narkotikas;
- bijis sekss ar partneri no valstīm, kurās HIV vai hepatīts B ir plašāk

izplatīts, nekā Apvienotajā Karalistē vai Īrijā;

- nācis ārstēties valstīs ar augstu HIV vai hepatīta B inficēšanās līmeni, un ārstēšanā izmantoti asins produkti;
- nācies ārstēties no hemofīlijas pirms 1986. gada.

Ja esat noraizējusies par kādu konkrētu riska faktoru, lūdzam jums aprunāties ar jūsu ārstu vai vecmāti. Viņi var jums ieteikt, kādas analīzes būtu vēlams veikt papildus parastajām analīzēm.

Tas, ka būsiet piekritusi veikt hepatīta B un HIV analīzes pirmsdzemdību aprūpes laikā, neietekmēs jūsu iespēju saņemt apdrošināšanu. Ja analīzes uzrādīs pozitīvu rezultātu, tas var iespaidot jūsu turpmāko veselību un dzīvības apdrošināšanu.

Atcerieties paņemt līdzi šo bukletu, kad dosieties uz pirmsdzemdību klīniku. Jūsu vecmāte vai ārsts palīdzēs jums aizpildīt anketu.

Visas sešas asinsanalīzes ir parastas, un mēs jums iesakām piekrist to visu veikšanai.

Designed and produced by the Health Promotion Agency for Northern Ireland on behalf of the Department of Health Social Services and Public Safety.

Piekrišana veikt pirmsdzemdību asinsanalīzes / Consent to antenatal blood tests

Anketa jāaizpilda pirmsdzemdību klīnikā / Form to be completed at antenatal clinic

Vārds / Name: _____

_____

Adrese / Address: _____

_____

Kontaktadrese (ja tā ir cita) / Contact address (if different):

_____

Tālruņa numurs dienas laikā / Daytime telephone number: _____

Es piekrītu tam, ka man tiek veiktas asinsanalīzes: (lūdzam norādīt, kādas) / I consent to have a blood sample taken from me for: (please tick all that apply)

- Pilna asins aina/hemoglobīna līmenis / Full blood count / haemoglobin level**
- Asinsgrupa / Blood group**
- Masaliņas/ Rubella**
- Sifiliss / Syphilis**
- Hepatīts B / Hepatitis B**
- HIV / HIV**

Es izprotu šo analīžu veikšanas iemeslus / I understand the reasons for these tests.

Paraksts / Signed: _____
(Pacients / Persona, kam uzticēta vecāku atbildība) / (patient / person with parental responsibility)

Datums / Date: _____

Liecinieks / Witnessed by: _____
(vecmāte/ārsts) / (midwife/doctor)

Datums / Date: _____